

Slova přejatá

- Jazyk přejímá slova při kontaktu s cizími jazyky – většinou i s předměty, někdy jde však o záležitost módy (slovo v jazyce existuje, ale cizí se uživatelům líbí víc).
- Slova se přejímají od počátku samostatných jazyků, nejstarší přejímky jsou z řečtiny a latiny, některá slova jazyk přejímá přes jiný (např. *škola* je přejatá přes němčinu z latiny).
- Přejímají se i zkratky (CD, AIDS...).
- Najdeme je ve spisovné i nespisovné vrstvě jazyka.
- Mohou být jednoslovná i tvořit sousloví.
- Původ slov najdeme v etymologickém slovníku.
- Někdy se místo slova přejme firemní značka (např. elektrospotřebiče LUX – pro vysavač, holicí potřeba Gillette – pro žiletky apod).
- Pozor na falešná cizí slova – PEXESO – zkratkové slovo pro hru PEKelně SE SOustřed', Karma – KAREl MAcháček, plynové spotřebiče apod.
- Podle míry zdomácnění se mění i pravopis a výslovnost – slovo *papír* je už zcela zdomácnělé, má český pravopis a je zařazen do českého skloňovací systému, slovo *resumé* [rezymé] nemá ani český pravopis, ani českou výslovnost, není ani zařazeno do skl. systému (je nesklonné).
- Změna obvykle trvá několik desítek let, ale častým užíváním se může výslovnost a pravopis změnit „před očima“ (jazz – dnes už i džez).
- Pro pravopis cizích slov nejsou pravidla, výslovnost se obvykle přejímá z daného jazyka (jen výjimečně si jazyk výslovnost slova přejatého upraví – např. slovo *puzzle* [pazl] nemůže tvořit odvozeniny, proto se prosazuje výslovnost [pucl]. Naopak např. *foťbal* se přejal dřív než znalost angličtiny, proto ho nevyslovujeme [futbol]).